

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА
АКАДЕМІЯ**

**Знайомство з курсом ОСНОВИ ВЕТЕРИНАРІЇ ТА
ТВАРИННИЦТВА**

**Вибіркова компонента освітньо-професійної
програми «Лісове господарство» Спеціальність
205 I освітній рівень.**

Викладач: кандидат ветеринарних наук,
доцент Грінченко Дмитро Миколайович

Кафедра мікробіології, вірусології та
імунології

Телефон - 0576357514, 0963689121.

Електронна пошта:
grinchencodimamycol@gmail.com

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Дисципліна формує компетенції, які є складовою теоретичних знань і практичних навичок з питань організації і проведення ветеринарних заходів, які сприяють збереженню популяцій диких тварин в мисливських господарствах; проведення ветеринарно-санітарних і лікувальних заходів, що забезпечують запобігання перед усім заразних хвороб диких тварин (у тому числі і птиці); ветеринарно-санітарна експертиза мисливських трофеїв, продуктів забою диких тварин і птиці, ветеринарний нагляд за торгівлею м'ясом і м'ясними продуктами від диких фізіологічних процесів здорового і хворого організму, тому він зобов'язаний освоїти систему профілактики і деякі методи дослідження тварин тощо. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати анатомічну будову і функції всіх систем організму тварини; структуру і найголовніші завдання ветеринарної медицини, причини появи і розвитку незаразних, інфекційних та інвазійних захворювань тварин, загальні профілактичні заходи; причини і профілактику травматизму тварин; причини виникнення незаразних, інфекційних та інвазійних захворювань тварин, загальні і спеціальні профілактичні заходи; хвороби, спільні для людей і тварин (антропозоозози); причини і профілактику травматизму тварин; умови виникнення і профілактику акушерсько-гінекологічних хвороб.

Метою курсу «Основи ветеринарії та тваринництва» є формування у студентів компетентностей з освоєння основ годівлі, утримання та експлуатації тварин, пород тварин, вивчення причин виникнення та розповсюдження, діагностики, методи профілактики хвороб тварин різної етіології. Проведення заходів, щодо запобігання заразних і незаразних хвороб тварин (у тому числі і птиці) і надання їм своєчасної допомоги, використовувати знання з ветеринарної медицини і тваринництва у повсякденній праці мисливствознавця.

Курс «Основи ветеринарії та тваринництва» пов'язаний з природничо-науковими дисциплінами, як біологія, мікробіологія, терапія які дозволяють студенту вільно опанувати принципи запобігання заразних і незаразних хвороб тварин.

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу «біологія»

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ФК3. Здатність використовувати знання й практичні уміння для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни мевам компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК8, ЗК11, ФКЗ, ПРН4) /індивідуальні практичні завдання

Володіти базовими природничо-науковими знаннями для вирішення поставлених завдань.(ЗК8, ЗК11, ФКЗ, ПРН4) / індивідуальні практичні завдання

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 150 годин, в тому числі 38 години лекційних, 20 годин лабораторно-практичних та 92 години самостійних занять.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на лабораторно-практичних заняттях, є: індивідуальне завдання 1 «Основи тваринництва» та рішення ситуаційних задач; індивідуальне завдання 2 «Основи ветеринарії».

Формою підсумкової атестації є залік.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ТВАРИННИЦТВА І ВЕТЕРИНАРІЇ

Напряом 204 – Лісове господарство.

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **Бакалавр**.

Вибіркова компонента. Курс I.

Види занять та форми контролю		Обсяг дисципліни за навчальним планом		Денне навчання	
		кредит	годин	Розподіл по семестрам	
				I	II
Всього годин по плану		5,0	150		150
У т.ч. аудиторних		1,9	58		58
Самостійних		3,1	92		92
Із аудиторних: лекцій		1,3	38		38
Лабораторних		0,7	20		20
Модуль (заліковий кредит)	I	2,5	75		75
	II	2,5	75		75
Залік					*
Іспит					

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

НАЗВА МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	Шифр компетентностей освітньої програми
<p>1. Основи тваринництва. Вивчає основи годівлі, утримання та експлуатації тварин; породи тварин</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК8, ЗК11, ФК3, ПРН4); Володіти базовими природничо-науковими знаннями для вирішення поставлених завдань.(ЗК8, ЗК11, ФК3, ПРН4).</p>	ЗК8, ЗК11, ФК3, ПРН4
<p>2. Основи ветеринарної медицини Вивчає причини виникнення та розповсюдження, діагностику, методи профілактики хвороб тварин різної етіології.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК8, ЗК11, ФК3, ПРН4); Володіти базовими природничо-науковими знаннями для вирішення поставлених завдань.(ЗК8, ЗК11, ФК3, ПРН4).</p>	ЗК8, ЗК11, ФК3, ПРН4
<p>Підсумковий контроль. Інтегрований модуль Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.</p>	

Теоретичні заняття

№№	Тема і план лекції	Кількість годин	Рекомендована література
Академічний модуль 1			
1.	Вступна лекція 1. Тваринництво і ветеринарія – складові галузі сільського господарства. 2. Основи раціональної годівлі тварин. Корми і їх характеристика. Класифікація кормів.	2	1.[3...18] 2.[97...99] 2.[132...200]
2.	Скотарство 1. Породи великої рогатої худоби 2. Годівля корів і догляд за ними. 3. Отримання і вирощування молодняку.	2	2[248...259] 2[274...284] 2[301...306]
3.	Конярство, свинарство, вівчарство 1. Породи коней. 2. Породи свиней. 3. Породи овець і кіз.	2	2[317...328] 2[329...342] 2[424...564]
Академічний модуль 2			
4.	1.Поняття про ветеринарну медицину і її значення в системі освіти мисливствознавця. 2.Закон про вет. медицину. Організація ветеринарної служби в Україні. 3.Історична довідка.	2	1.[1...6] 4.[5...7] 2.[6...12] 4.[7...9] ТЗ-2
5.	Клінічна діагностика хвороб 1.Поняття про клінічну діагностику. 2.Симптоми і синдроми хвороб, діагноз, прогноз. 3.Основні прийоми і методи клінічного дослідження тварин; 4.Порядок дослідження тварин.	2	1.[117...127] 2.[86...89] 4.[17...21] ТЗ-2 1.[117...127] 2.[86...89] 4.[17...21] ТЗ-2

6.	Основи патологічної фізіології 1.Поняття про норму і патологію. 2.Вчення про хворобу. Місцеві порушення кровообігу. Гіпо – і гіпербіози.	2	1.[56...71] 2.[24...32] 4.[10...14] ТЗ-2 1.[56...71] 2.[24...32] 4.[10...14] ТЗ-2
7.	Основи фармакології 1. Поняття про фармакологію. 2. Ліки і отрута.	2	1.[85...100] 3.[321...330] 4.[21...29]
8.	Основи фармакології 1. Класифікація лікарських речовин. 2. Шляхи введення лікарських речовин в організм тварин.	2	1.[85...100] 3.[321...330] 4.[21...29]
9.	Профілактика хірургічних захворювань. Травматизм: його причини, різновиди і профілактика.	2	1.[128...143] 2.[226...236] 4.[44...48]
10.	Профілактика внутрішніх хвороб тварин. 1.Профілактика хвороб передшлунків у корів і овець. 2.Профілактика хвороб серця і легенів.	2	4.[48...54] ТЗ-2 4.[29...41] 5.[192...228] ТЗ-2
11.	Профілактика порушень обміну речовин. 1.Профілактика кетозу, остеодистрофії, гіповітамінозів 2. Диспансеризація тварин.	2	4.[29...41] 5.[192...228] ТЗ-2
12.	Інфекційні хвороби тварин 1.Поняття про епізоотичний процес 2.Хвороби бактеріальної етіології сибірка, туберкульоз, бруцельоз,	2	2.[236...246] 4.[54...67]

13.	Інфекційні хвороби тварин Пастерельоз, лептоспіроз, бешиха та ін; дерматомікози тварин.	2	2.[236...246] 4.[54...67]
14.	Інфекційні хвороби вірусної етіології (ч.1) 1.Ящур, класична і африканська чума свиней, хвороба Ауескі та ін.	2	2.[246...251] 4.[54...67] ТЗ-2
15.	Інфекційні хвороби вірусної етіології (ч.2) 1.Сказ, діагностика, профілактичні заходи.	2	2.[246...251] 4.[54...67] ТЗ-2
16.	Інфекційні хвороби вірусної етіології (ч.3) Блутанг, грип птиці, хвороба Ньюкасла та ін.	2	2.[246...251] 4.[54...67] ТЗ-2
17.	Профілактика інвазійних хвороб тварин. 1.Загальна паразитологія. 2.Спеціальна паразитологія: Протозоози: кровопаразитарні (трансмісійні) хвороби тварин.	2	4.[67...69] [77...84] 2.[193...245] ТЗ-2
18.	Гельмінтози: поняття про гельмінтози, загальна класифікація гельмінтів, основні хвороби (трематодози, цестодози, нематодози). Профілактика гельмінтозів.	2	4.[71...77] 2.[174...190] ТЗ-2
19.	Арахноентомози тварин 1.Кліщова інвазія. 2.Оводова хвороба.	2	4.[71...84] 5.[390...400] ТЗ-2
	Разом:	38	

ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№№	Тема	Перелік завдань, лабораторних робіт для виконання студентами.	Кіль - кість годин	Місце Проведення заняття	Методичн е забезпече н.
Академічний модуль 1					
1.	Консервова ні соковиті і водянисті корми	1. Ознайомитися з технологією консервування соковитих кормів. 2. Визначити органолептичні якості конкретних проб силосу і сінажу. 3. Визначити властивості водянистих кормів.	2	Ферма ННЦ, аудиторія кафедри	М-1
2.	Гігієна тваринницьк их приміщень та догляду за тваринами	1. Ознайомитися із зоотехнічними вимогами до тваринницьких приміщень. Догляд за тваринами. 2. Видалення та утилізація гною	2		М-2
Академічний модуль 2					
3.	Основи клінічної діагностики і терапії	1. Засвоїти правила поведіння з тваринами; техніку клінічного дослідження тварин. 2. Відпрацювати методи фіксації тварин.	2	Аудиторія кафедри	М-3
4.	Елементи фармакології	1. Ознайомитися з різними лікарськими формами фармакологічних препаратів, принципами їх приготування і застосування.	2		М-4

5.	Хірургічні хвороби.	<p>1. Відпрацювати техніку дослідження кінцівок і техніку підковування коней.</p> <p>2. Ознайомитися з методами надання першої лікувальної допомоги при травматичних ураженнях тварин.</p> <p>2. Відпрацювати найпростіші методи зупинки кровотечі різного походження.</p>	2	Аудиторія кафедри	М-5
6.	Основи акушерства і гінекології.	<p>1. Надання хворим тваринам долікарської допомоги.</p> <p>2. Клінічна діагностика і лікування уражень жіночих статевих органів</p>	2		М-6
7.	Загальна профілактика інфекційних хвороб тварин.	<p>1. Вивчити методи загальної епізоотології.</p> <p>2. Ознайомитися з проведенням дезінфекції.</p> <p>Утилізація біологічних відходів (проглянути відеофільм).</p>	2		М-7
8.	Спеціальна профілактика інфекційних хвороб	<p>1. Ознайомитися з вакцинами та сироватками, настановами по їх застосуванню.</p> <p>2. Профілактика сказу пероральною вакцинацією за допомогою авіатранспорту.</p> <p>3. Організація охоронно-карантинних заходів, щеплення тварин і птиці (проглянути відеофільм).</p>	2		М-8

9.	Інвазійні хвороби тварин.	1. Ознайомитися з основними протозоозами і шкірно-паразитарними хворобами тварин. 2. Проглянути мікропрепарати.	2	Аудиторія кафедри	М-9
10.	Інвазійні хвороби тварин	1. Ознайомитися із збудниками гельмінтозів тварин. Підсумкове заняття – модуль 2	2		М-9
		Разом:	20		

САМОСТІЙНА РОБОТА

Розділ дисципліни	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Кількість годин	Форма звітності та контролю
<u>Змістовий модуль 1.</u> Основи тваринництва.	Вчення про породу.	15	Звіт
	Добір.	15	Звіт
	Бонітування тварин, підбір.	16	Звіт
<u>Змістовий модуль 2.</u> Основи ветеринарної медицини	Діагностичний етап диспансеризації тварин – основа для проведення ефективного лікування і профілактики незаразних хвороб.	16	Звіт
	Особливості профілактики інфекційних та інвазійних хвороб.	30	Звіт
Разом		92	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Головка В.О., Яковлев О.С. Основи тваринництва і ветеринарії: практикум/ В.О. Головка, О.С.Яковлев. - Х.: ХДЗВА, 2010. - 60 с.
2. Основи тваринництва і ветеринарної медицини/ за ред. Вертійчука А.І. К.: Урожай, 2004.- 654 с.

ДОДАТКОВА

3. Основи ветеринарии/ И.М. Беляков, Ф.И.Василевич, А.В.Жаров и др.; под ред. И.М.Белякова, Ф.И.Василевича. - М.: Колос, 2002.- 560 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник – 2-ге вид., перероб. та допов./ В.Ф.Галат, А.В.Березовський, Н.М.Сорока, М.П.Прус; за ред.В.Ф.Галата. – К.: Урожай, 2009. - 368 с.
5. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія: підручник /А.Ф.Каришева.- К.: Вища освіта, 2002. - 703 с.
6. Левченко В.І., Кондрахін І.П. та ін. Внутрішні хвороби тварин: підручник/В.І. Левченко В.І., І.П. Кондрахін - Біла Церква, 1999.- 442 с.
7. Яковлев О.С. Основи ветеринарної медицини: навчальне видання/О.С.Яковлев .- Х.: ХДЗВА, 2011.- 82 с.

**ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)**

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Грінченко Д.М. Консервовані і водянисті корми. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2018. -20 с.
М-2	Грінченко Д.М. Гігієна тваринницьких приміщень та догляд за тваринами. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2020. -16 с.
М-3	Грінченко Д.М. Основи клінічної діагностики і терапії. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2018. -12 с.
М-4	Грінченко Д.М. Елементи фармакології.- Х.: РВВ. ХДЗВА, 2020. -12 с.
М-5	Грінченко Д.М. Хірургічні хвороби. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2020. -12 с.
М-6	Яковлев О.С., Грінченко Д.М. Основи акушерства і гінекології. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2018. -32 с.
М-7	Грінченко Д.М. Загальна профілактика інфекційних хвороб тварин. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2020. -52 с.
М-8	Грінченко Д.М. Спеціальна профілактика інфекційних хвороб тварин. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2020. -32 с.
М-9	Грінченко Д.М. Інвазійні хвороби тварин. - Х.: РВВ. ХДЗВА, 2020. - 68 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в академії

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисципліни, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює трьом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні залікового модулю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
<i>90 – 100</i>	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
<i>82 – 89</i>	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
<i>74 – 81</i>		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
<i>64 – 73</i>	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
<i>60 – 63</i>		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
<i>35 – 59</i>	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
<i>0-34</i>		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань, проектів, тренінгів) – максимум 20 балів (табл. 3), результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів (роз'яснення в табл. 5), та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів (табл. 3,4,5).

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно складати зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право складати пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів стогового та поточного(модульного) контролів. Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100 (див. таб. 1)..

Диференцований залік передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування заліку, студент, який своєчасно складав усі модульні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою "відмінно", може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за модулі.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для диференційованого заліку - останній день залікового тижня.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

1. Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі: відповіді на тестові питання	від 30 до 50
усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях	до 20
результат засвоєння блоку самостійної роботи	до 30

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях оцінюються за шкалою від 12 до 20 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

3. Шкала оцінювання усної відповіді

20-бальна шкала	Інтуїтивний аналог оцінювання (записується в журнал)	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
20	5+	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи без помилок чи зауважень, прояв креативного мислення.	A
19	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з однією непринциповою помилкою	A
18	5 -	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з незначною кількістю помилок	A
17	4+	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками при розумінні суті питання	B
16	4	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з кількома помилками	C
15	4 -	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
14	3+	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
13	3	Достатньо – непогано, але наявна велика кількість суттєвих недоліків	D
12	3 -	Достатньо – відповідь, робота задовольняє лише найменші критерії	E

Самостійна робота оцінюється як сума балів за відповідність і обсяг наданого матеріалу (табл. 4) та балів за захист цього матеріалу (табл. 3).

4. Шкала оцінювання відповідності змісту матеріалу самостійної роботи

<i>Шкала, бали</i>	Визначення
10	Повна відповідність змісту і достатній обсяг
8	Достатня відповідність змісту і достатній обсяг
6	Мінімально задовільна відповідність змісту і обсягу

5. Накопичення балів за модуль складанням (максимум 100 балів)

Поточне оцінювання	Оцінювання тестів	Оцінювання самостійної роботи	
визначається викладачем	чітко регламентується	визначається викладачем	
до 20 балів	до 50 балів	до 30 балів	
		до 10 балів	до 20 балів
Шкала оцінювання відповіді	50 тестів: 1 прав. відповідь – 1 бал 25 тестів: 1 прав. відпов. – 2 бали	Відповідність матеріалу (див. табл. 4)	Захист - шкала оцінювання усної відповіді (див. табл. 3)
<i>ПРИКЛАД</i>			
12	44	8	14

Приклад»: 12+44+8+14=78 балів. Добре «С».